

# Dalecarlicabladet

Vår 2017



# Stadsträdgårdsmästaren och parkförvaltningen i samhällets tjänst



Kära Kollegor,

Det byggs i Sverige som det inte gjorts på många decennier. I år kommer vi från föreningens sida att i olika sammanhang vara med och lyfta fram stadsträdgårdsmästarens och parkförvaltningens roll som samhällsbyggare. Vi planerar att finnas med både under Föreningen Sveriges samhällsbyggares (fd. Kommuntekniska föreningens) Gatu- och parkdagarna i Sundsvall i maj liksom under Almedalsveckan i Visby i juli. Det känns angeläget att vi finns med och syns i det stadslandskap som håller på att byggas upp runt om i våra kommuner. Parkfrågorna är viktiga i en hållbar stad.

Har då stadsträdgårdsmästarens och parkförvaltningens roll förändrats genom åren? Både ja och nej om man läser i boken "Stadsträdgårdsmästarnas spår – en bok om FSS historia".

Till en början (under slutet av 1800 och början av 1900-talen) fanns det frivilligorganisationer i flera städer med syftet att smycka staden. Under Folkhemsperioden (tidigt 1900-tal och fram till 1950-60-talet) började kommunala parkförvaltningarna organiseras och det blev större fokus på människors hälsa och välbefinnande.

Föreningen Sveriges Stadsträdgårdsmästare bildades år 1920. År 1931 kom den första lagstiftningen som omfattade utemiljöer genom den nya stadsbyggnadslagen. Parkerna som varit "en blomma i stadens knapphål" skulle bli "stadens lungor" som Holger Blom, stadsträdgårdsmästare i Stockholm, ska ha uttryckt det i ett föredrag på stadsträdgårdsmästarkongressen 1948. Parkerna blev allt mer viktiga stadsbyggnadselement. Stadsträdgårdsmästarnas position stärktes och fick allt oftare en naturlig roll i stadsplaneringen när nya områden byggdes.

Rollen förändrades en del under miljonprogrammets tid på 1960-70-talen när det i snabb takt anlades stora allmänna ytorna mellan höghusen. Rationella och standardiserade byggmetoder utvecklades både för byggnaderna och utemiljöerna. Stadsträdgårdsmästaren fick en mer förvaltande roll med fokus på ekonomiska och tekniska aspekter.



Titeln Stadsträdgårdsmästare försvann i en del kommuner. Under denna expansiva byggperiod hanterades den naturliga vegetationen på ett ovarsamt och ibland brutalt sätt. Det blev viktigt att arbeta för att bevara naturen. Bevarandenaspekten blev så stark att föreningen bytte namn till Föreningen för kommunal park- och naturvård under slutet av 1960-talet.

De standardiserade och storskaliga parkanläggningarna visade sig måttligt uppskattade i längden. Det blev mindre attraktivt att bo i förorterna och fler ville hitta ett bättre boende i de gamla folkhemsområdena eller i innerstaden. På 1980-talet började intresset för staden och stadslivet och dess parker att öka igen. Parkerna började betraktas som ett varumärke för en stad eller kommun. Föreningen återtog namnet Föreningen Sveriges Stadsträdgårdsmästare. Ekonomin var emellertid tuff för parkförvaltningarna. Stadsträdgårdsmästarna började söka samarbetspartners utanför den offentliga sfären för att klara underhållet. Olika evenemang i parkerna anordnas för att marknadsföra parken och staden.

Nu är vi åter inne i en expansiv bostadsbyggandeperiod. Idealet är att bygga "stad" och centrumnära. Det är stor konkurrens om marken och markpriset högt. Det är angeläget att parkföreträdarna är med på banan i planeringsskedet. Det är viktigt att den växande staden får fler och inte färre parkområden för de människor som ska bo och leva där...

Stadsträdgårdsmästaren och parkförvaltningen är alltjämt i samhällets tjänst och värnar om människors närmiljö!

Vi är också inne i ett stort generationsskifte. Många Stadsträdgårdsmästare och parkpersonal som arbetat länge på sin tjänst går i pension och ska efterträdas av nya engagerade personer. Det är angeläget att vi fångar upp dessa människor för en fortsatt livskraftig och engagerad förening som kan föra Stadsträdgårdsmästarens och parkförvaltningens talan i samhällsbyggandet.

Så, känner ni till nya parkföreträdare i er grannkommun, ta kontakt och bjud in dem till er nästa regionala träff! Föreningens verksamhet och styrka bygger på ett aktivt nätverk där vi tillsammans kan lyfta för branschen viktiga frågor, men även kunna utbyta erfarenheter i det dagliga praktiska arbetet. I denna upplaga av Dalecarlicabladet får ni både ta del av rapporter från regionala träffar och stifta bekantskap med några av våra nya medlemmar!

Under kongressen i Visby den 23-25 augusti har ni också ypperlig möjlighet att träffa både gamla och nya kollegor! Så passa på att anmäla er till den redan nu.

Men nu är det vår och jag vill passa på att påminna om att rapportera in vårens ankomst i din kommun, dvs när Riksträdet (ornäsbjörken) - slår ut. Kolla hemsidan så kan du se hur långt våren kommit.

Med det önskar jag er alla en riktigt härlig vår och sommar!

Nicole Lindsjö



# LÄR KÄNNA VÅRA MEDLEMMAR



## Cecilia Andersson



**Titel:** Stadsträdgårdsmästare

**Utbildning:** Landskapsarkitekt

**Organisation:** Stadsbyggnadskontoret, Markavdelningen, Parksektionen i Sundsvalls kommun

**Tid på tjänsten:** 5 månader, började 1 november 2016

**Favoritträd:** Äppelträd

**Favorit bland blommor:** Lavendel

**Favoritpark:** Fagerdalsparken i Sundsvall

### Vad är det bästa med jobbet?

Att få utveckla kommunens och stadens parker för de som bor här och som besöker oss. Att kunna göra platser och parker roligare, vackrare och mer intressanta året runt. Det är inspirerande och det känns alltid bra när vi lyckas förbättra vardagsmiljön för de som bor här.

### Vad är största utmaningen med jobbet?

Att hinna med allt.

### Sommarens höjdpunkt? Vad tycker du är eller brukar vara bäst/roligast? -eller något på gång inför sommaren du vill lyfta fram?

När jag går ut och ser en massa folk som använder parkerna och har roligt och sommarblommorna är som finast. I år har vi många stora satsningar på gång i olika parkområden runt om i hela kommunen. Det ska bli härligt att se när det är klart till hösten.

• • • • •  
LÄR KÄNNA VÅRA  
MEDLEMMAR  
• • • • •



Kristina Nordén



**Titel:** Stadsträdgårdsmästare

**Utbildning:** Trädgårdsingenjör inriktning design.  
Kandidatexamen i landskapsarkitektur.

**Organisation:** Kumla kommun

**Tid på tjänsten:** I augusti blir det ett år!

**Favoritträd:** Skogsek

**Favorit bland blommor:** Stjärnflocka

**Favoritpark:** Vargaslätt i Simlångsdalen.

Egentligen en stor privat trädgård, men jag hade förmånen att besöka den två gånger under studietiden och det är den vackraste parken jag vet med dess naturinspirerade och frodiga stil.

**Vad är det bästa med jobbet?**

Det bästa med jobbet är att jag verkligen får möjlighet att delta i stadsplaneringen och lyfta fram frågorna kring det grönas värde i staden. Detta är en mycket viktig uppgift med tanke på Kumla kommuns tillväxttakt och den ligger mig varmt om hjärtat. Jag har möjlighet att vara med och påverka hur staden kommer se ut långt in i framtiden och plantera träd som förhoppningsvis kommer överleva både mig och stadsträdgårdsmästare efter mig. Det tycker jag är härligt att tänka på!

**Vad är största utmaningen med jobbet?**

Den största utmaningen är att just sprida kunskapen om det grönas vikt till medborgare, tjänstemän och politiker och därmed säkerställa att kommunen växer på ett hållbart och attraktivt sätt. Dessutom är det en stor utmaning att vara chef och ha personalansvar. Utan en välfungerande arbetsgrupp kommer man inte långt med det grönas utveckling.

**Sommarens höjdpunkt? Vad tycker du är eller brukar vara bäst/roligast? -eller något på gång inför sommaren du vill lyfta fram?**

Detta blir min andra sommar i Kumla kommun och min första som stadsträdgårdsmästare, så jag ser fram emot att på fortsätta upptäcka Kumlas olika gröna miljöer. Jag ser också fram emot att lyfta vårt sommarblomsprogram "Kvarntorps hetta". Det är första gången som vi arbetar utifrån ett bestämt tema i hela kommunen och det ska bli väldigt roligt att se hur det tas emot av medborgarna. Temat har tagits fram i ett samarbete mellan mig och två duktiga parkarbetare som förverkligar programmet med växtval i rött, orange, gult och en gnutta blått. Annars är våren största projekt nyplantering av Kumlas resecentrum där vi bl.a. kommer plantera många Gleditsia med en stor mängd perenner under, men även fält av perennmattor i slänterna. Det ska bli spännande att se dem etablera sig och börja blomma under sommaren.

• • • • •  
LÄR KÄNNA VÅRA  
MEDLEMMAR  
• • • • •



Gisela Svedberg  
• • • • •



**Titel:** Landskapsingenjör

**Utbildning:** Landskapsingenjör SLU Alnarp  
2011-14

**Organisation:** Botkyrka kommun

**Tid på tjänsten:** 1 år

**Favoritträd:** Alnus glutinosa

**Favorit bland blommor:** -

**Favoritpark:** Kungsparken i Malmö och  
Storvretsparken i Tumba

**Vad är det bästa med jobbet?**

Det är ett kreativt arbete med viktig frågor kring medborgarnas välbefinnande. Att det är omväxlande och jag utmanas varje dag med olika problemställningar som ska lösas. Mina kollegor är underbara.

**Vad är största utmaningen med jobbet?**

Att politikerna inte vet vad vi förvaltare arbetar med under arbetstid dvs. vad som fungerar och var som inte fungerar på plats och i verksamheten.

**Sommarens höjdpunkt? Vad tycker du är eller brukar vara bäst/roligast? -eller något på gång inför sommaren du vill lyfta fram?**

Glada medborgare som vistas i kommunens alla utemiljöer där vi försöker göra så sköna platser som möjligt. Om jag tänker lite längre fram så hoppas jag att många av våra projekt med mera "tjejhäng" och platser för unga medborgare går från plan till handling.



• • • • •  
LÄR KÄNNA VÅRA  
MEDLEMMAR  
• • • • •



Mikael Johansson



**Titel:** Arbetsledare Gata/Mark

**Utbildning:** Trädgårdsmästare

**Organisation:** Tekniska förvaltningen,  
Hässleholms kommun

**Tid på tjänsten:** 11 år

**Favoritträd:** Platan

**Favorit bland blommor:** Fuchsia och kärleksört

**Favoritpark:** Sofiero, Helsingborg/  
Ronneby  
brunspark

**Vad är det bästa med jobbet?**

Det bästa med jobbet är omväxlingen, från att planera blomsterprogram, projektera lekplatser till den dagliga kontakten med invånare, beställare och arbetskamrater.

**Vad är största utmaningen med jobbet?**

Den största utmaningen är att få budget- och personalresurser att räcka till och även att själv räcka till i sin roll som arbetsledare, att vara ett bra stöd för personalen. Även att kunna rekrytera personal med rätt kompetens framöver kommer att bli en stor utmaning.

**Sommarens höjdpunkt? Vad tycker du är eller brukar vara bäst/roligast? -eller något på gång inför sommaren du vill lyfta fram?**

Sommarens höjdpunkt är helt klart när våra sommarblommor kommit ut på stan, i parkerna och längs infartsvägarna. Det är alltid lika intressant att se om kompositionerna ser ut som man hade tänkt och vilka sorter som trivs och utmärker sig.





# SNACKISAR



## VALLENTUNA

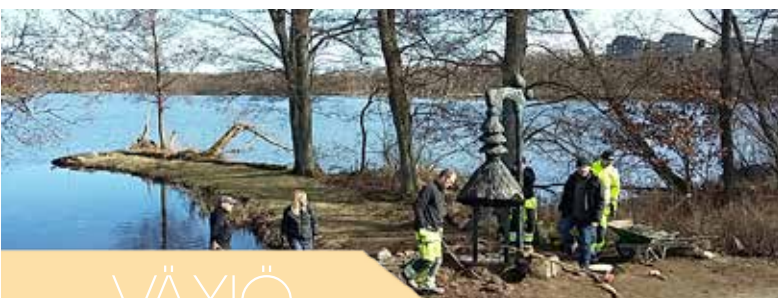
Foto & Text: Nicole Sundin

Vi har ställt ut tre stycken påskägg stenar i en rondell och tyll istället för fjädrar i buskträden. Jag och en kollega har målat äggen själva och kommunens entreprenörer har ställt ut äggen.



Foto & Text: Marie Larsson

Nu har vi placerat ut våra tre egenbyggda insektshotell i vår stadsträdgård.



## VÄXJÖ

Foto & Text: Mårten Segerberg

Nu har en mycket omskriven skulptur landat vid Växjösjön. Ett konstverk som ska påminna oss om Elin Wagners gärningar. Titeln 'Pissed Elin' har upprört många, men också gjort många intresserade av hennes gärning för miljön och jämställdhet. Ett fint tillskott till den offentliga konsten kring Växjösjön. Invigningen skedde i samband med Earth week 2017.

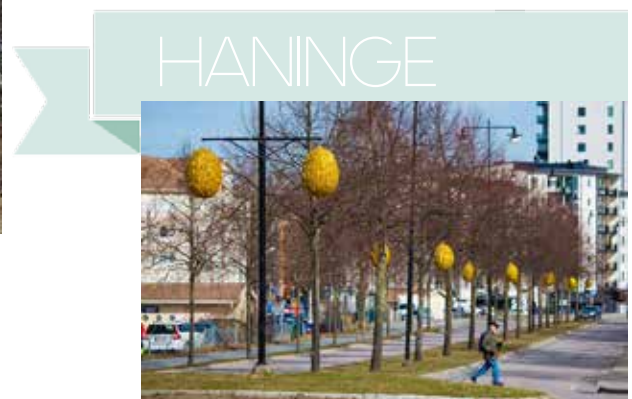


Foto: Tomas Södergren  
Text: Petra Lindvall

I Haninge dinglar det guldglittriga påskägg i belysningsstolparna.







Foto & Text: Pernilla Johansson

Vi vet väl alla vid det här laget hur det är ställt med den framtida kompetensförsörjningen inom parkdriften och vilka utmaningar vi står inför. På Gotland har det varit väldigt tydligt då vi 2016 sökte 30 säsongsanställningar och extremt få av de 60 som sökte hade någon erfarenhet av parkskötsel. Vi har också sökt enhetschef för parken vid tre tillfällen och fick till slut omorganisera istället för att anställa.

Arbetet med att försöka påverka Grönt centrum/naturbruksgymnasiet Lövsta som tidigare har haft trädgårdsutbildningar, Arbetsförmedlingen och Hvilans gymnasium som har vunnit upphandlingen för att hålla i arbetsmarknadsstödsutbildningar på Gotland, med att starta upp utbildningar har pågått under 2015-2016. Region Gotland i samarbete med Svenska kyrkan och Gotlands Hem har informerat om vårt svåra läge med kompetenskrav i anställningarna. Där har vi också önskat att utbildningarna om möjligt skulle kunna anpassas i tid till när säsongsanställda går hem och blir arbetslösa, för att erbjuda dem en kompetensutveckling inför nästkommande säsong.

Till vår stora lycka startade det hösten 2016 två stycken!!! utbildningar på Lövsta. En arbetsmarknadsstödsutbildning i Hvilans regi och en kurs inom Region Gotlands yrkesutbildning för vuxna. Skam den som ger sig!

<http://www.hvilanutbildning.se/nyheter/hvilan-utbildning-nu-aven-pa-gotland>

<http://www.gotland.se/92464>



# GRÖN NÄTVERKSTRÄFF ÄNGELHOLM

Foto: Michael Öhman

Text: Hanna Hanzén

Den 8 september anordnades Grön träff för Skånes kommuner i Ängelholm. Med på träffen var även Älmhults samt Karlshamns kommun.

Träffen inleddes med att verksamhetschef för Kultur och stad Maria Birgander berättade om Ängelholm och kommunens organisation. Fokus lades på att kommunen under 2015 genomgick en stor organisationsförändring där de gamla nämnderna och förvaltningarna byttes ut till en agil organisation som idag består av tre huvuduppdrag som rapporterar direkt till kommunstyrelsen. Planchef Helena Östling anslöt därefter och berättade om ett av kommunens största exploateringsområde, Stationsområdet, där en helt ny stadsdel ska växa fram.

Därefter berättade parkingenjör Hanna Hanzén om kommunens arbete med handlingsplaner inom det gröna med fokus på Handlingsplan för parker och Handlingsplan för lekplatser. Vi diskuterade även en del kring arbetet kring den funktionsbeskrivning som entreprenören jobbar mot.

Efter lunch tog vi en promenad i Ängelholm och tittade på olika aktuella projekt, som ny gång-cykelbro vid kommunens nya badhus, ombyggnad på Storgatan, ny brygga vid Rönneå, Hembygdsparken, Järnvägsparken med dess hängmattebibliotek och stadsodlingen.



Foto & Text: Michael Öhman

Vi inledde dagen med att ta emot ett 30-tal förväntas fulla medlemmar fr 8 kommuner i den gröna sektorn vid Luleå kommuns stadshus varefter vi åkte ut till Stadsträdgården i Björby där parkmästare Mikael Boström som berättade om växthus, plantskola, verkstads- och förrådsverksamheten.

Efter lunch tog vi en promenad på den ca 1 mil långa isvägen som löper runt centrumhalvön här kunde vi låna sparkar och se på upptagning av isblock. Efter promenaden samlades vi i kommunfällmäktiges sal där vår ordförande Nicole Lindsjö presenterade föreningens verksamhetsplan och gjorde en tillbakablick från fjolårets nätverksträff i Östersund.

### **Kompetens och rekrytering**

Vår inbjudna gäst Annika Svensson från Forslunda gymnasium i Umeå föredrog en mycket intressant redogörelse kring vad de kan erbjuda i form av yrkes- och gymnasieinriktade utbildningar.



Just nu befinner sig Forslunda i ett skede då de förbereder ett nytt försök att få YH-utbildning i norr inom Trädgård beviljad. Utan YH får de svårt att upprätthålla den kompetensbärande organisationen på skolan och risken för nedläggning av området trädgård ökar. Den ansökan som de fick avslag på för 2017 var "Trädgårdsmästare, skötsel och förvaltning av gröna utemiljöer i norra Sverige". Orsaken var att innehållet bedömdes ligga på gymnasienivå, det var inte tydligt redovisat i att kunskapsmålen låg på en "specialiserad nivå. Ett annat skäl kan ha varit att de inte krävde yrkeserfarenhet som behörighet den här gången, då den nytilträdde förordningen tydligt sa att det endast fick ske i undantagsfall och vid särskilda skäl. Tyvärr är Sverige stort och branschen splittrad. Och vissa enskilda röster in i myndigheten får stor betydelse, vilket delvis gör att vi i norr riskerar att hamna lite i marginalen om vi inte har rätt kontakter.

Så för att inte hamna i samma sits igen efterlyser nu Forslunda hjälp av arbetslivet/ branschfolk, gärna med bra input vad gäller utbildningsbehov etc i nationellt perspektiv. Annica sa - att det skulle vara värdefullt att ha tillgång till en arbetsgrupp som kan hjälpa dem att landa rätt i kommande ansökan. Konkret handlar det om både uppdaterade behovsanalyser/siffror och vilken yrkesroll och kompetens som i realiteten är mest gångbar att satsa på i norr, så att vi väljer innehåll och upplägg med anpassning till verkligheten. Det kändes bra och viktigt att vi på detta träffas och upprättar kontakt via vår förening och gymnasieskolan.



Samtliga kommuner har svårt att få tag på kompetent personal. För vissa handlar det om säsongspersonal andra har svårt att rekrytera ljusdesigners/belysningstekniker etc. Landskapsarkitekter och landskapsingenjörer är svåra att hitta generellt. Det finns jobb att göra med att tydliggöra vårt behov av kompetens. Exempelvis blir kraven på klimat och dagvattenhantering större och detta kräver kompetens och utbildning.

Det är viktigt att hitta rätt titulatur vid anställning speciellt när det gäller arbetsledande personal. Bland annat påtalades att parksidan marknadsför sig fel, vi ska prata mer trädgårdsanläggning för att dra till oss en bredare skara människor. Bilden av att vi "påtar i jorden" är fel och den stora skillnaden mellan att hålla på i sin privata trädgård och att jobba professionellt med grönyteskötsel framgår inte.



Det fördes även en dialog angående vikten av titlarna stadsarkitekt och stadsträdgårds-  
mästare. Slutsaten blev att titlarna är viktiga i att förstärka vår roll i samhällsplaneringen.  
Samtliga närvarande kommuner utom Örnsköldsvik och Boden har en stadsträdgårds-  
mästare.

Lönesättning är även det ett problem inom offentlig sektor där vi har svårt att  
konkurrera samt att vid säsongsanställning kan in LASning uppstå som ett hinder vid  
förlängd anställning. Statusen för parkarbete är för låg, personer får inte rimligt betalt  
utifrån den utbildning de har. Lönesättare förstår inte att parkarbete är ett kvalificerat  
arbete. För städerna i gruppen låg snittet på en parkarbetare med relevant utbildning  
efter 30 år i branschen på mellan 23-26 tusen kronor. För säsongsarbetare ligger snittet  
mellan 18-19 tusen.

Säsongsbaserade anställningar kom också upp som ett problem för att bibehålla  
kompetent personal. Vinterutbildning kom upp som en väg framåt. Om en person kan  
vara säsongsanställd på sommaren och utbildas på vintern. Exempelvis vården betalar  
utbildningar för sina medarbetare i utbyte mot att de jobbar minst två år efter att  
utbildningen är genomförd.

Det vore bra att hitta en lämplig fortbildning som tills vidare anställda kan gå vintertid i  
syfte att stärka kompetens. Exempel på intern kompetensutveckling - längre utbildningar  
sker ofta på hösten Piteå har interna småkurser varje år för säsongerna exempelvis  
växtkännedom, trädbeskärning och omplantering/delning av perenner.

Dagens avslutades med en kvällspromenad och tillsammans med Movium åkte vi i  
Snöborgens isrutschbanor vid södra hamnplan.



Foto & Text: Lennart Angselius

# • • • • • NU BLÖMMÄR DET PÅ GUNILLABERG

Foto & Text: Lennart Angselius

Kameliorna är nu som vackrast i Tage Andersens orangeri. Man kan också besöka huvudbyggnaden och njuta av alla fantastiska installationer, blomsterdekorationer, konsten och hela miljön som Tage har skapat i den gamla fina byggnaden. Tage som nyligen fyllde 70 år var på plats, då vi tillsammans hade en trevlig pratstund om kameliorna.

Har ni inte varit på Gunnillaberg bör ni göra ett besök, det ligger utmed riksväg 40, ca 2 mil väster om Jönköping. Det är skyltat från riksväg 40 så det är lätt att hitta!

Under april är det öppet varje helg då Kameliorna blommar, sedan är det öppet hela sommaren och vissa helger brukar det vara speciella arrangemang.

Besök gärna hemsidan så får ni veta mera.  
[tage-andersen.com/gunillaberg/aktuellt/](http://tage-andersen.com/gunillaberg/aktuellt/)



På vårt styrelsemöte på Gotland avtackade vi Ola Melin för sitt arbete i föreningen. Ola började på sin nya tjänst som länsöverdirektör för Länsstyrelsen i Skåne i mitten av april.

Vi önskar Ola lycka till med det nya jobbet!

TACK OLA!





# Välkommen till Sveriges Stadsträdgårdsmästarkongress 2017

I år arrangeras kongressen på Gotland och Visby 23-25 augusti.

Kongressen äger rum på Wisby Strand Congress and Event – beläget vid foten av ett världsarv och granne med havet.

Där lyssnar vi på föredrag, samtalar om det offentliga rummet och skapar inspiration.

Tema i år är drift och gestaltning/konst i det offentliga rummet – är de förenliga? Vi tar del av exempel från olika kommuner, får möjlighet att göra studiebesök på några platser och kanske till och med prova på någon konstform i en workshop. Vi ska också ta tillfället att utforska andra delar av ön.

Gotland Art Week pågår under samma tid och det är ett bra tillfälle att stanna kvar över helgen. Kom ihåg att boka resan hit i tid eftersom turistsäsongen fortfarande pågår.

Välkommen till Gotland och Visby!

*Region Gotland är en Ekokommun därför kommer inget materiel att tryckas upp i år. Allt finns tillgängligt på vår webb. Ett tips är att redan nu spara länken på din hemmaskärm i mobilen.*

Program [www.gotland.se/kongress2017](http://www.gotland.se/kongress2017)

Anmälan [www.gotland.se/kongress2017](http://www.gotland.se/kongress2017)





# PÅ TUR I NIPPON – DEN UPPÅTGÅENDE SOLENS LAND

**Studieresa till Japan 9-19 november 2017**

**2016 års succéresa i ny tappning – följ med på en unik studieresa till Japan med trädgårdar, parker och grön stadsförnyelse i fokus! Resan arrangeras av Tankesmedjan Movium vid SLU i samarbete med Per och Hiromi Blomberg samt resebyrå JTB Sweden.**

Japan är ett mycket spännande land att besöka och att lära och inspireras av. Här finns en fantastisk kulturhistoria med utsökt trädgårdskonst och arkitektur. Man vårdar traditioner kring konsthantverk, matlagning, musik, teater, med mera.

Samtidigt har under de senaste decennierna ett mycket modernt samhälle vuxit fram med enorma stadsbildningar, höghus, höghastighetståg och tunnelbanor. Ett rikt utbud av affärscentra och restauranger har utvecklats.

I den nya stadsbyggnaden har gröna miljöer infogats på olika innovativa sätt. Fickparker, grönskande takterrasser och andra gröna inslag kompletterar äldre parkmiljöer och blir viktiga både i ett miljömässigt och socialt perspektiv. På den här resan ingår besök på en rad platser,

som speglar kontrasten mellan det gamla och det nya, i Tokyo, Kyoto och Osaka.

Resan är förlagd till mitten av november då höstfärgerna är som allra mest intensiva och temperaturen ligger runt 15 grader dagtid. Reseguider är Per och Hiromi Blomberg. Per är arkitekt, verksam i svensk kommunal förvaltning, och har under ett antal års vistelse i Japan fått stor kunskap om japanska trädgårdar och stadsförnyelse. Hiromi är född och uppväxt i Japan, och är numera verksam som konsult i Sverige. Under resan kommer möten att arrangeras med en rad japanska experter – projekterande arkitekter och förvaltare av trädgårdsanläggningar, en enastående möjlighet att på ett professionellt plan utbyta erfarenheter och inspirera varandra.

Montering av snöskydd på träd i Hama-Rikyu-parken i Tokyo. Foto: Per Blomberg.



Namba Park i Osaka. Foto: Per Blomberg.



Silverpaviljongen i Kyoto. Foto: Per Blomberg.





SVERIGES  
STADSTRÄDGÅRDSMÄSTARE

[www.stadstradgardsmastare.org](http://www.stadstradgardsmastare.org)  
[info@stadstradgardsmastare.org](mailto:info@stadstradgardsmastare.org)

Design & Layout: Elin Ofelia Larsson  
Foto: Lennart Angselius, Marie Larsson,  
Michael Öhman, Mårten Segerberg, Nicole  
Sundin, Pernilla Johansson &  
Tomas Södergren  
Vector från Freepik.com & Pexels.com

Föreningen Sveriges Stadsträdgårdsmästare  
Organisationsnummer: 86 66 01-9024  
Bankgiro: 5408-1955

